

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne X.
státní příslušnost Gruzie
bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2021, č. j. OAM-146/ZA-ZA11-ZA20-2021

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. **Vymezení věci**

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

1. Žalobce se žalobou došlou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky, jímž rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 5. 3. 2021 tak, že žádost se podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítá jako zjevně nedůvodná.

II. Žalobní body

2. Žalobce v žalobě namítal, že se správní orgán zabýval pouze obecnými informacemi o Gruzii jako státu, ale nezabýval se skutkovými okolnostmi, které vycházejí z pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany (dále jen „pohovor“), a možnosti se domoci ochrany u státních orgánů Gruzie. Zároveň žalobce namítá, že materiály, ze kterých žalovaný vychází, nemají se skutkovými okolnostmi žalobce nic společného. Žalobce během pohovoru uvedl, že má v Gruzii potíže se soukromými osobami. Kvůli těmto potížím se obrátil na místní policejní orgány, které mu ale neposkytly pomoc. Jak sám uvádí, nepředložil správnímu orgánu o této skutečnosti žádné důkazy. Žalobce namítal, že správní orgán z jeho pohovoru nevycházel, ač splnil svou povinnost podat věrohodnou výpověď.
3. Dále žalobce rozvádí, že nebezpečí vážné újmy spočívá i v tom, kdy státní orgány nejsou schopny či ochotny zajistit ochranu a státní pomoc. Během pohovoru žalobce uvedl, že mu pomoc místní policií nebyla poskytnuta. Materiály, ze kterých žalovaný vycházel, jsou dle žalobce nedostatečné pro zjištění stavu věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobce se zároveň domnívá, že vzhledem k uvedeným skutečnostem při pohovoru nebylo možné jeho žádost zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Hrozba násilí ze strany soukromých osob může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany v případě, kdy státní orgány nejsou schopny zajistit pomoc.
4. Žalobce je přesvědčen, že došlo k zásadnímu pochybení ze strany žalovaného, který se nezabýval skutkovými okolnostmi žalobce, nijak tvrzení žalobce nevyvrátil. Vycházel pouze z obecných materiálů týkající se bezpečnosti Gruzie. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti, které žalobce tvrdil, a shromáždil k nim relevantní informace o zemi původu.
6. Dle pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany si žalobce půjčil peníze od banky na operaci srdce své dceři. Po vzniku neschopnosti splácet půjčku byl nucen si půjčit od soukromé osoby, aby předešel ztrátě zastavěného bytu. Úvěr byl bance schopen vrátit, ale již neměl peníze na vrácení dluhu soukromé osobě. Kvůli tomu měl problémy a byl fyzicky napaden. Žalobce se obrátil na místní příslušnou policii, ta mu poradila, aby dluh splatil a prodal byt. Na jiném oddělení policie mu bylo sděleno, že nejsou věcně příslušní.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

7. Dle žalovaného nelze z výše uvedeného pohovoru dospět k závěru, že Gruzie není bezpečnou zemí původu. Zároveň žalovaný poukazuje na fakt, že žalobce nevyčerpal veškeré ochranné prostředky. Přístup jednoho policejního sboru nelze vztáhnout na sbor státních orgánů. Žalobce zároveň neprokázal, že Gruzii nelze považovat za bezpečnou zemi původu ani neprokázal, že mu státní orgány v Gruzii nebyly schopny pomoci.
8. Žalobní argumentace dle žalovaného není způsobila zpochybnit důvodnost rozhodnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
10. Žalobce podal dne 5. 3. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Jako důvod žádosti žalobce uvedl, že ho v Gruzii pronásledují soukromé osoby, od kterých si vypůjčil peníze na operaci srdce své nemocné dceři. V rámci pohovoru provedeného dne 16. 3. 2021 popsal, jak se mu v roce 2018 předčasně narodila dcera se srdečními potížemi. Její stav vyžadoval operaci chlopně. Z tohoto důvodu si v roce 2019 vzal bankovní úvěr ve výši 30 000 GEL. Po ztrátě práce ale nebyl schopen úvěr splácet. Vzhledem k neschopnosti žalobce splatit úvěr, začala banka vymáhat pohledávku. Aby nepřišel o byt, půjčil si od soukromého věřitele začátkem roku 2020 25 000 GEL s úrokem 300 USD za měsíc. Splatil úvěr bance, ale kvůli pandemii COVID-19 nebyl schopen splácet půjčku soukromé osobě. Dostal varování, aby dluh zaplatil do 10 dnů, jinak mu fyzicky ublíží. Následně mu věřitel a s ním spojení lidé začali vyhrožovat, že ho zabijí před jeho manželkou a dětmi. Jednou byl i zbit před domovním bytem. Z obavy o svůj život se žalobce přestěhoval ke svému kamarádovi do bytu. Místní policii oznámil svou situaci a chtěl písemně podat oznámení napadení. Policie ale napadení nezaevidovala, ani jeho podání nepřevzala. Žalobce uvedl: *„U nás je velká korupce. Je to jako chobotnice, to podsvětí s policií, oni se spolu znají a jistě jsou propojeni. Myslím si, že věděli, od koho mám tu půjčku.“* Policisté mu navrhli, aby dům prodal a splatil dluh. Dále se již nepokoušel svoji situaci řešit a uvedl: *„to nemělo ani cenu, ani jsem to nezkoušel, protože když policie odmítla převzít moje podání, tak je to jasné a oni jsou mezi sebou všichni propojeni. Na policii je korupce, tak i kdyby někoho chytili, tak podezřelého ihned propustí...“* Na korupci usuzuje ze skutečnosti, že hlášení žalobce policie nezaevidovala a že se to obecně ví. Dále žalobce dodal, že vlastně ještě šel na jiné oddělení policie, kde mu řekli, že to není místně příslušné. Jiné potíže se státními orgány ve vlasti neměl. Naposledy ve vlasti bydlel v Tbilisi.
11. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Gruzii. Konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobce kromě pohovoru vycházel z dokumentu Mezinárodní organizace pro migraci - Údaje o zemi: Gruzie 2019 a z dokumentu Hodnocením Gruzie jako bezpečné země původu (stav k listopadu 2020).
12. Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 4. 2021, č. j. OAM-146/ZA-ZA11-ZA20-2021 rozhodl tak, že žádost žalobce se zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. V odůvodnění uvedl, že z materiálu Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu vyplývá, že občané Gruzie mohou podat stížnost ke státnímu zastupitelství a justičním orgánům, případnou nečinností či zneužitím pravomoci se také zabývá úřad ombudsmana, který aktivně za dodržování lidských práv vystupuje, také řada nevládních organizací poskytuje efektivní pomoc v případě porušení práv jednotlivců. Žadatel žádnou z těchto možností nevyužil a rozhodl se svou situaci vyřešit odjezdem ze země.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

13. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobce k výzvě soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání.
14. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*
16. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely zákona o azylu považuje za bezpečnou zemi původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
17. Na základě ust. § 86 odst. 4 zákona o azylu vydal žalovaný vyhlášku č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, v níž upravil seznam zemí, které ČR považuje za bezpečné země původu. Mezi těmito zeměmi je i Gruzie. Žalobce pochází z města Tbilisi, které se nachází v části Gruzie hodnocené jako bezpečná země původu.
18. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je to právě žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je povinen prokázat, že pro něj není země původu bezpečná (rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Judikatura Nejvyššího správního soudu je v tomto ohledu konstantní; například v usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, soud vyslovil, že „pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli (...). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.“ Stěžovatel pochází z části Gruzie, která je považována za bezpečnou zemi původu. Rozsudek Nejvyššího správního soudu, na který odkazoval žalobce v žalobě č. j. 2 Azs 41/2007-94 se zde neuplatní, neboť tam žadatel pocházel z Ruské federace, tedy nikoli ze země, která je považována za bezpečnou zemi původu.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Stejně v žalobcem odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 235/2004-57 žadatel pocházel z Běloruska, které také není uvedeno ve shora citované vyhlášce, zároveň žalovaný ve zde projednávaném případě neuzavřel, že žalobce jím tvrzené skutečnosti neprokázal (tedy že by neprokázal výhružky a násilí ze strany soukromých osob a způsob, jakým to žalobce ve vlasti řešil), ale žalovaný dospěl k závěru, že tyto tvrzené skutečnosti nepostačují pro závěr, že by žalobce prokázal, že v jeho případě není Gruzie bezpečnou zemí původu. Neuplatní se ani závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 40/2007-129, u Gruzie nejsou dány žádné indicie, že jde o autoritářský, totalitní a nedemokratický stát. Pokud žalobce poukazoval na názor soudce JUDr. Camrady na problematiku „ukrajinské mafie“, žalobce neuvedl rozsudek, kde jsou tyto závěry uvedené, obecně k tomuto soud uvádí, že podle citace nešlo zřejmě o rozhodnutí o žalobě podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, soud nezpochybňuje, že za určitých podmínek může být hrozba ze strany soukromých osob důvodem pro udělení doplňkové ochrany, nicméně je nutné splnit i další podmínky, tj. zejména se pokusit využít možnosti vnitrostátní ochrany.

19. Bylo proto úkolem žalobce přesvědčit žalovaného, že je jeho příběh mimořádný a odůvodňuje věcné posouzení žádosti – tedy že mu hrozí větší riziko vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. To se však žalobci nepodařilo. Vyhrožování ze strany soukromé osoby však nemůže samo o sobě vést k udělení azylu, tím spíše v situaci, kdy politický a právní systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48). V Gruzii přitom jsou reálně zajištěny mechanismy účinné ochrany například u policie či jiného státního orgánu (viz zprávu o zemi původu a například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2018, č. j. 9 Azs 226/2018-27, bod 53, rozsudek ze dne 13. 5. 2021, č. j. 9 Azs 17/2021-46, body 26 a 27, případně zcela aktuální rozsudky ze dne 29. 6. 2022, č. j. 2 Azs 30/2022-44 a ze dne 24. 3. 2022, č. j. 5 Azs 218/2021-39).
20. Pokud žalobce zdůraznil pasáže z rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 53 Az 31/2019-27, tam posuzované rozhodné skutečnosti byly odlišné, výpověď žalobce korespondovala se zprávami o zemi původu (Moldavsko), které výslovně zmiňovaly, že ačkoliv Moldavsko má v legislativě zakotveny prostředky proti porušování lidských práv a svobod, v realitě nejsou dostatečně aplikovány, krajský soud shledal nedostatky v odůvodnění správního orgánu, když nehodnotil v tomto světle výpověď žalobce. Z nyní projednávaného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný nezpochyboval věrohodnost výpovědi žalobce, vycházel z ní, neshledal však, že by žalobce výpovědi prokázal, že je na místě žádost plně projednat podle § 12 až 14b.
21. Žalobce tvrdil, že mu nebezpečí hrozí jen od soukromých osob (věřitelů), pokusil se obrátit na policii, ale ta mu nepomohla, dál situaci neřešil, má za to, že je v jeho zemi velká korupce. Mezinárodní ochranu pro hrozbu vážné újmy ze strany nestátních subjektů (zde mužů vymáhajících dluh žalobce) lze udělit pouze po vyčerpání vnitrostátních prostředků ochrany země původu, resp. pokud nelze po žadateli požadovat, aby těchto prostředků využil (z důvodu zjevné neochoty či neefektivity státních orgánů země původu). V případě bezpečných zemí původu navíc platí presumpce dostupnosti vnitřní ochrany, neboť možnost využití vnitrostátních prostředků ochrany je jednou z podmínek nezbytnou pro zařazení státu na seznam bezpečných zemí původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

2007, č. j. 4 Azs 195/2006-149, a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2021, č. j. 41 Az 58/2020-52, č. 4270/2022 Sb. NSS). Ostatně i z dokumentu Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu vyplývá, že mají gruzínští občané možnost použít ke své obraně řadu legálních prostředků včetně stížností ke státnímu zastupitelství a justičním institucím a případnou nečinností státních orgánů se zabývá také úřad ombudsmana. Soud tak shledal, že pokud žalobce se žádným způsobem nepokusil řešit nečinnost policie s obecným odkazem na subjektivní pocit korupce, když jiné potíže se státními orgány, zastupitelstvím, ombudsmanem či soudy ve vlasti nikdy neměl, nevyčerpal prostředky vnitrostátní ochrany. Nedůvěra ve funkčnost orgánů poskytujících ochranu nepostačuje jako relevantní důvod, pro který by žadatel o mezinárodní ochranu nemusel primárně využít prostředků vnitrostátní ochrany (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37).

22. Pokud žalobce namítal, že žalovaným shromážděné informace jsou obecné a měl za to, že měly být shromážděny jiné, podrobnější zprávy, pak ani v žalobě neuvádí, které konkrétní zprávy měl žalovaný využít, zároveň přehlíží, že důkazní břemeno zde tížilo právě žalobce. Žalobce měl prokázat, že v jeho konkrétním případě Gruzie není bezpečnou zemí původu, z důvodu určitých individuálních specifických okolností.
23. Žalobce dále zdůrazňoval, že mu měla být udělena minimálně doplňková ochrana. Soud však připomíná, že podle § 16 odst. 3 zákona o azylu platí: *„Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“* Vzhledem k výše vyřčenému závěru, že v nyní posuzované věci bylo namíste postupovat podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, neboť žalobce neprokázal, že v jeho případě Gruzie není bezpečnou zemí původu. Je zřejmé, že žalovaný neměl prostor pro zvažování poskytnutí mezinárodní ochrany podle uvedených ustanovení (obdobně srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2021, č. j. 10 Azs 258/2020-52, či ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 Azs 159/2021-23).
24. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. září 2022

JUDr. Lenka Loudová, v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.